

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΩΝ ΛΕΣΒΟΥ "Η Αναγέννηση"

www.mesotopites.weebly.com • e-mail: anagenme@gmail.com
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33-172 37 ΔΑΦΝΗ • ΤΗΛ.: 210 9707417

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 267 • ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2021 • Κωδικός 2960 Χ+5

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΟ ΑΡΕΘΟ ΤΟΥ Δ.Σ.

Μετά από έναν γκρίζο χειμώνα και μια μουντή άνοιξη, το καλοκαίρι είναι επιτέλους εδώ, στην καλύτερη ώρα του. Η ζεστή αύρα του διώχνει μακριά έννοιες και προβλήματα. Υπόσχεται στιγμές ξηνοιασίας και ανεμελιάς, όμορφες θάλασσες, γλυκά ηλιοβασιλέματα, αγάπες, τραγούδια και γέλιο.

Το νησί μας μάς καρτερεί πάντα, με αιώνια υπομονή. Ανυπομονεί να μας σαγηνέψει και πάλι με την ομορφιά του και τις χάρες του. Θα βρεθούμε στον Μεσότοπο λοιπόν, το ραντεβού δεν αλλιάζει. Θα πιούμε καφέ στη δροσερή μας πλατεία, θα δροσιτούμε στην πεντακάθαρη θάλασσα, θα τσουγκρίσουμε τα ποτήρια με το ούζο στο Ταβάρι, θα περπατήσουμε από το Στρουβίγιη' στον Κόπανο, θα μετρήσουμε τα άστρα μια βραδιά στον Ποδαρά...

Υπέροχη καλοκαιρινή ραστώνη λοιπόν! Στον Μεσότοπο όμως η καθημερινότητα των ανθρώπων είναι ζυμωμένη με τον πολιτισμό γι' αυτό πάντα θέλουμε κάτι παραπάνω. Κι αυτό το κάτι πού θα το βρούμε; Μα στο φειτό πλούσιο πρόγραμμα πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων, που οι φορείς του χωριού ετοιμάζουν. Αγώνες δρόμου και μπιτς βόλεϋ, εκδηλώσεις ιστορικού ενδιαφέροντος, κυνήγι θησαυρού, θεατρικές παραστάσεις, μουσικά αφιερώματα... Κάθε μία εκδήλωση, αξιόλογη και σημαντική.

Ελάτε να αφήσουμε στην άκρη, έστω για λίγο, ό,τι μας βαραίνει την ψυχή. Όλοι μαζί να δώσουμε το παρόν στο αυγουσιάτικο ραντεβού μας στον Μεσότοπο, ένα ραντεβού με τον πολιτισμό που θα μας ανεβάσει λίγο πιο ψηλά. Γιατί το θέλουμε και το αξίζουμε.

Το Δ.Σ.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΜΕΣΟΤΟΠΟ

• Πέμπτη 5 Αυγούστου
«ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ ΠΡΙΝ 200 ΧΡΟΝΙΑ...»
200 ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
Στο Δημοτικό σχολείο
Διοργάνωση Σύλλογος «Μεσότοπος»

• Πέμπτη 5 & Παρασκευή 6 Αυγούστου
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
(ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΙ ΘΗΣΑΥΡΟΥ)
Διοργάνωση Σύλλογος «Αναγέννηση» και ΑΟΜ

• Κυριακή 8 Αυγούστου
ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ
Στο Ταβάρι
Διοργάνωση ΑΟΜ

• Δευτέρα 9 Αυγούστου στις 21.00
ΣΥΝΑΥΛΙΑ-ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
Στο Ταβάρι
Διοργάνωση Σύλλογος «Αναγέννηση» και Δήμος Δυτ. Λέσβου

• Τρίτη 10 & Τετάρτη 11 Αυγούστου στις 21.00
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΜΑΝΤΕΨΕ ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΠΕΘΑΝΕΙ ΑΠΟΨΕ»
Στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων
Διοργάνωση Θεατρική ομάδα Άκρον Άωτον & Σύλλογος «Μεσότοπος»

ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΚΑΤΕΣΤΡΕΨΕ ΤΟΝ ΚΤΗΝ/ΦΙΚΟ ΣΥΝ/ΣΜΟ ΜΕΣΟΤΟΠΟΥ

Λίγο πριν τυπωθεί η εφημερίδα, μαθαίνουμε άσχημα νέα από το χωριό μας. Τα ξημερώματα της 13ης Ιουλίου καταστροφική πυρκαγιά με άγνωστη αιτία ξέσπασε στις εγκαταστάσεις του Κτηνοτροφικού Συνεταιρισμού Μεσότοπου. Το έργο της πυροσβεστικής δυσχέραναν οι εύφλεκτες ύλες στις αποθήκες του Συν/σμού με αποτέλεσμα να καούν ολοσχερώς. Μεγάλη η καταστροφή, εφόσον όμως οι άνθρωποι είναι καλά, όλα θα ξαναγίνουν. Οι Μεσοτοπίτες με την εργατικότητα και την αγάπη για τον τόπο τους θα τα ξαναφτιάξουν όλα από το μηδέν και η αξιοζήλευτη πορεία ανάπτυξης του Συνεταιρισμού θα συνεχιστεί. Ο Σύλλογός μας με όποιες δυνάμεις έχει θέτει εαυτόν στη διάθεση του Συν/σμού και σε ό,τι χρειαστούν οι συγχωριανοί μας θα είναι δίπλα τους.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙ Η ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΛΩΜΑΡΙΤΟΥ

Είμαστε στην καρδιά του καλοκαιριού, του δεύτερου στη σειρά σε συνθήκες πανδημίας. Η υγειονομική κρίση έχει δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα στην καθημερινότητα των ανθρώπων, στην ψυχολογική και σωματική τους υγεία, στην οικονομία και σε κάθε έκφανση της κοινωνικής ζωής. Ο πολιτισμός είναι από τους τομείς που έχουν πληγεί καιρως. Είναι επομένως πολύ σημαντική η προσπάθεια των Συλλόγων να συνεχιστεί η παράδοση διοργάνωσης εκδηλώσεων στο χωριό, κυρίως μέσα στον Αύγουστο. Ο Μεσότοπος έχει παράδοση τεσσάρων δεκαετιών στο θεσμό αυτό. Αυτό και μόνο μαρτυρεί τη σημασία τους.

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις κινητοποιούν ευρύτερο ανθρώπινο δυναμικό, τονώνοντας το αίσθημα αυτοεκτίμησης της κοινωνικής ομάδας. Η μαγεία τους δεν βρίσκεται τόσο την ημέρα της παρουσίασης στο κοινό, όσο κυρίως τον καιρό της προετοιμασίας. Τότε που οι συντελεστές σε μια συνεχή, επίπονη επικοινωνία βιώνουν τη μαγεία της δημιουργίας. Αυτήν κοινωνούν στους θεατές της εκδήλωσης, που τελικά με τη στάση τους οδηγούν την πορεία αυτών των θεσμών. Οι Μεσοτοπίτες έχουν κατακτήσει ένα αλάνθαστο κριτήριο και οδηγούν στη διοργάνωση εκδηλώσεων με ποιότητα, σεβασμό στον πολιτισμό και στην παράδοση, που συμβάλλουν στην αληθινή ψυχαγωγία και στην αισθητική καλλιέργεια.

Ο πολιτισμός είναι κυρίως «αγωγή ψυχής». Κι αν η πατρίδα μας σε κάτι ξεχωρίζει από την αρχαιότητα ακόμη, είναι ο πολιτισμός της. Χάρη σ' αυτόν άνοιξε δρόμους στην ανθρώπινη σκέψη, ανέδειξε τις ευγενέστερες πλευρές του ανθρώπου, άντεξε σε κάθε είδους επιθέσεις και κατακτήσεις και συνέβαλε στην αληθινή πρόοδο που

συνέχεια στη σελίδα 2

• Τετάρτη 11 - Πέμπτη 12 - Παρασκευή 13 Αυγούστου
ΑΓΩΝΕΣ BEACH VOLLEY
Στο Ταβάρι
Διοργάνωση Σύλλογος «Αναγέννηση»

• 17 Αυγούστου
ΕΚΔΗΛΩΣΗ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΜΥΛΟΣ: ΤΟ ΕΡΓΟ, Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ
Στο θεατράκι του χωριού
Διοργάνωση Σύλλογος «Αναγέννηση»

• Πέμπτη 19 Αυγούστου στις 19.00
ΓΕΙΤΟΝΙΟ
Στα πευκάκια (πίσω από το γραφείο της κοινότητας)
Διοργάνωση Τμήμα Γυναικών του Συλλόγου «Αναγέννηση»

ΤΟ Δ.Σ. ΣΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ

Οι εργασίες στον χώρο του μύλου εδώ και καιρό δυστυχώς έχουν διακοπεί. Οι λόγοι είναι οι παρακάτω:

Παρότι το αίτημα με τα σχετικά έγγραφα για τη δεύτερη δόση έχει κατατεθεί εδώ και αρκετό καιρό και συγκεκριμένα από τον Μάρτιο, η εκταμίευση δεν έχει γίνει ακόμα. Το ποσό που αναμένεται να εκταμιευτεί είναι 70.580,13€.

Επιπλέον αναμένουμε από την επιβλέπουσα αρχιτέκτονα του έργου, κα Βαλλίνα, να μας αποστείλει τα σχετικά ώστε να προχωρήσει και η τελευταία εργολαβία που θα αφορά τις υπόλοιπες οικοδομικές εργασίες, τα ηλεκτρομηχανολογικά, καθώς και τον μηχανισμό του μύλου.

Παρά τις δυσκολίες πάντως η προσπάθεια συνεχίζεται. Παραλάβαμε τη μουσειολογική μελέτη και έχουμε προβεί στην πρόσκληση ενδιαφέροντος για τις σχετικές «εργολαβίες-εργασίες» στην ιστοσελίδα μας.

Οι εργασίες αφορούν:

1. Ανάπτυξη ψηφιακής εφαρμογής
2. Δημιουργία ιστοσελίδας, γραφιστικά
3. Δημιουργικό - οπτική ταυτότητα - υλικό πληροφορίας πινακίδων - υλικό παρουσίασης μουσείου.
4. Πινακίδες.

Βασίλης Βογιατζής

Εύα Καφετζή

Ο 6ος Διεθνής Διαγωνισμός Ελαιολάδου ATHENA International Olive Oil Competition 2021 πραγματοποιήθηκε στο νησί μας και πιο συγκεκριμένα στο Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας στην Αγία Παρασκευή από τις 3 έως τις 5 Ιουνίου. Η Λέσβος επιλέχθηκε λόγω της σπουδαίας ιστορίας της όσον αφορά την ελαιοκαλλιέργεια από αρχαιοτάτων χρόνων. Το ελαιόλαδο της από τις ντόπιες ποικιλίες Κολοβή και Αδραμυτινή διαθέτει ιδιαίτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά.

Φέτος στον ATHENA συμμετείχαν 570 ελαιόλαδα απ' όλο τον κόσμο, τα οποία δοκίμασαν και αξιολόγησαν 25 κριτές από 12 χώρες με τα ελληνικά ελαιόλαδα να κατακτούν αρκετές διακρίσεις.

Εκδηλώσεις του διαγωνισμού πραγματοποιήθηκαν και στο Σίγρι και περιλάμβαναν ομιλίες και περιήγηση στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας καθώς και στο σύγχρονο Ελαιοτριβείο της οικογένειας Τριπιντήρη. Ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Μεσοτόπου ανέλαβε επάξια το κέρασμα για τις εκδηλώσεις.

συνέχεια από τη σελίδα 1

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

δεν μπορεί παρά να είναι ανθρωποκεντρική. Δίχως τον σεβασμό στον άνθρωπο δεν υπάρχει κανένα νόημα. Κι αυτό δεν είναι πάντοτε αυταπόδεικτο. Η ιστορία της ανθρωπότητας δεν υπήρξε ποτέ μια ευθεία γραμμή ανόδου και προόδου. Το θέατρο και η ποίηση των αρχαίων τραγικών για παράδειγμα που είναι μια ανώτερη μορφή τέχνης, τον καιρό της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας αντικαταστάθηκε από μονομαχίες και βάρβαρα θεάματα. Η επιστημονική σκέψη που γεννήθηκε στην αρχαία Ιωνία τον 7ο π.Χ. αιώνα αντικαταστάθηκε για αιώνες από τον σκοταδισμό του μεσαίωνα. Όμως η δύναμη του φωτός, η ανάγκη των ανθρώπων να αναζητούν το αληθινό, το ευγενικό, το καλό δεν σταματάει ποτέ. Αυτή είναι που σπρώχνει την ανθρωπότητα μπροστά, όχι δίχως κόπο... Ο άνθρωπος αυτή την περίοδο βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Πρέπει να διαλέξει. Η τεχνολογική μόνον ανάπτυξη αντί να λύνει, δημιουργεί περισσότερα προβλήματα. Η πανδημία ανέδειξε και αυτήν την πλευρά. Η βιντεοκλήση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την αληθινή επικοινωνία. Η τηλεσύσκεψη είναι αδύνατο να συγκριθεί με την ζωντανή ανταλλαγή απόψεων, διαφωνιών, συγκλίσεων. Κι όπως συμβαίνει συνήθως τις κρίσιμες στιγμές, η ανθρωπότητα θα επιλέξει τον δρόμο της προστασίας της ζωής, του σεβασμού της φύσης και του ανθρώπου ως μέρους του. Αν χρειάζεται κάτι τώρα η ανθρωπότητα είναι η ανάπτυξη ενός νέου ουμανισμού, μιας νέας αναγέννησης με στόχο την προστασία της ίδιας της ζωής, που είναι ένα δώρο και κανείς δεν έχει δικαίωμα να αμφισβητεί, να απειλεί ή να μην τη θέτει σε πρώτη προτεραιότητα.

Είναι ανάγκη, περισσότερο από ποτέ, να καλλιεργούνται άνθρωποι με πραγματική γνώση, με αληθινή ευαισθησία, με κριτική σκέψη, που θα στρέψουν την πορεία του ανθρώπου προς το φως, πριν τα αδιέξοδα που ήδη βιώνουμε -στο παγκόσμιο κλίμα, στην υγεία, στις κοινωνικές επιλογές- δεν έχουν επιστροφή. Κι οι Σύλλογοι στο μέτρο

των δικών τους δυνατοτήτων συμβάλλουν σε αυτό. Να γιατί, πέρα από την ανάσα ψυχής που προσφέρουν, πρέπει να διοργανώνονται τέτοιου είδους εκδηλώσεις.

Με επιμονή και κατάθεση ψυχής συνεχίζεται και φέτος η προσπάθεια πάντα τηρώντας τα μέτρα προστασίας της υγείας. Ο Σύλλογος «Ο Μεσοτόπος» στις 3 Αυγούστου διοργανώνει στο χωριό αφιέρωμα για τα διακόσια χρόνια της επανάστασης με τίτλο «Μια φορά κι έναν καιρό πριν διακόσια χρόνια» με ιστορική αναδρομή, χορό και μουσική. Ο ΑΟΜ διοργανώνει στις 8 τον Αγώνα Δρόμου στο Ταβάρι, ενώ στις 10 και 11 η θεατρική ομάδα Άκρον Άωτον παρουσιάζει το θεατρικό έργο «Μάντεψε ποιος θα πεθάνει απόψε» σε σκηνοθεσία του Παναγιώτη Κουρλή.

Ο Σύλλογος των απανταχού Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η Αναγέννηση» διοργανώνει στις 9 Αυγούστου στο Ταβάρι μουσικό-συναυλιακό αφιέρωμα στο παραδοσιακό τραγούδι και στην αξία της βυζαντινής μουσικής ως βάση αυτής. Αφορμή είναι η παρουσίαση της μουσικής έκδοσης με τους ψαλμούς του Πάσχα όπως αποδίδονται από τον Ιγνάτιο Σαραντίδη. Θα παίξει παραδοσιακή ορχήστρα με τον Βαγγέλη Σαραντίδη. Στις 17 Αυγούστου ο Σύλλογος προγραμματίζει στο θεατράκι του χωριού ενημέρωση-εκδήλωση για τα μέλη και όλους τους χωριανούς για τα έργα του μύλου, την εξέλιξη και την προοπτική του έργου. Στο διάστημα 5-6 Αυγούστου σε συνεργασία με τους φορείς του χωριού προγραμματίζονται εκδηλώσεις για παιδιά στο χωριό (αθλητικές, κυνήγι θησαυρού) ενώ το πρωί της 11ης Αυγούστου θα γίνουν αγώνες μπιτς-βόλβη στο Ταβάρι. Στις 19 Αυγούστου η επιτροπή γυναικών του Συλλόγου μας καλεί στο γ' τουρνιό.

Αξίζει τον κόπο να δίνουμε ευκαιρίες να μαζευόμαστε, να βρισκόμαστε, να χαμογελάμε. Τίποτα πιο δυνατό για τον άνθρωπο από το χαμόγελο και το φωτεινό βλέμμα. Καλή αντάμωση στον Μεσοτόπο του πολιτισμού και της ομορφιάς!

Η Γωνιά των Γυναικών

ΦΤΟΥ... ΞΕΛΕΥΤΕΡΙΑ!

Με τη Γαλατοπέφτη (όπως αποκαλούν στη γειτονική μας Λήμνο, την εορτή της Αναλήψεως) κλείνει ο κύκλος του Πάσχα. Σύμφωνα με την παράδοση το γάλα που άρμεγαν την ημέρα της Αναλήψεως δεν το έπνζαν αλλά το μοίραζαν και όσο περισσεύε το έκαναν ρυζόγαλλο. Αυτό γινόταν και στο δικό μας χωριό, το επιβεβαιώνουν αλλιώς-στε όσες έχουν περάσει τα δεύτερα... ήντα. Θυμούνται να πηγαίνουν το γάλα σε γείτονες και συγγενείς.

Την ημέρα της Αναλήψεως την περίμεναν με λαχτάρα τα παιδιά αλλά και οι μεγάλοι και για ένα λόγο ακόμα, άρχιζαν τα θαλάσσια μπάνια, τα μακροβούτια και τα παιχνίδια στη θάλασσα. Σήμερα, όσο κι αν κολυμπάμε στις παραλίες της Ατακής ή όπου αλλού βρισκόμαστε, ο νους τρέχει στις αγαπημένες παραλίες του χωριού. Ποδαράς - Ταβάρι - Χρούσος.

Οι περιορισμοί της πανδημίας, η υποχρεωτική εξ αποστάσεως επικοινωνία, οι μηδενικές εξορμήσεις, ο χειμώνας μάς κούρασαν, κάνοντας το αίσθημα της νοσταλγίας

εντονότερο. Πέρασε ολόκληρη άνοιξη και δεν την γευτήκαμε. Την νιώσαμε μόνο στις γλάστρες, τους μικρούς αστικούς κήπους και τα παρτέρια. Πότε θα πάμε μία εκδρομή, έστω έναν ημερήσιο περίπατο, είναι το μόνιμο παράπονο στη μεταξύ μας τηλεφωνική επικοινωνία.

Ε, λοιπόν... «φτου ξελευτερία», όπως έλεγε και το παιχνίδι των παιδικών μας χρόνων. Έχοντας ολοκληρώσει τον εμβολιασμό μας, με μόνιμο αξεσουάρ στη τσάντα μας τη μάσκα και το αντισηπτικό, τηρώντας τις ταξιδιωτικές οδηγίες και τα πρωτόκολλα, είμαστε έτοιμες να πλεύσουμε εκεί που ο νόστος μας οδηγεί. Τα καλητερίμια, τα τρίστρατα, οι πηλατίες και οι παραλίες του χωριού μας περιμένουν.

Όσες βρεθούμε εκεί, θα συναντηθούμε στο «γειτονιό». Αποδημητικά και μη θα ανταμωθούμε την Πέμπτη 19 Αυγούστου στις 7 μ.μ., στα Πευκάκια (πίσω από το γραφείο της κοινότητας). Υγεία και καλή αντάμωση.

Καλό καλοκαίρι!

Για το τμήμα γυναικών,
Χριστίνα Γιαννουκάκου - Κουρλή

Δύσκολη μέρα ξημέρωσε στο χωριό... Τρίτη 13 του Ιούλη τα ξημερώματα, λαμπάδιασαν οι εγκαταστάσεις του Αγροτικού Συνεταιρισμού στο Σταυρί. Μια δύσκολη πυρκαγιά, με εύφλεκτα υλικά, έκανε στάχτη την προσπάθεια είκοσι τουλάχιστον ετών. Καπνοί πυκνοί δείχνουν πως η φωτιά καίει όλη την ημέρα, ίσως θα καίει και για μέρες. Από τις τέσσερις τα ξημερώματα ο κόσμος που μαζεύτηκε, έβλεπε να καίγεται το βιος του, η κοινή προσπάθεια τόσων ανθρώπων, δίχως να μπορεί να αντιδράσει ουσιαστικά. Πυροσβεστικές δυνάμεις βρίσκονται ακόμη στο σημείο, αργά το απόγευμα, ενώ η φωτιά εξακολουθεί να καίει τις αποθήκες, κι έχει ήδη κάνει στάχτη τα γραφεία, αυτοκίνητα, μηχανήματα, μια κοινή περιουσία τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ.

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός με την εκατόχρονη ιστορία και την δραστήρια πορεία των τελευταίων δεκαετιών είναι ένας απόλυτα υγιής συνεταιρισμός, με προϊόντα ποιότητας που σέβονται τον παραγωγό και τον καταναλωτή. Με ιδιόκτητες εγκαταστάσεις, δικό του παντοπωλείο και βενζινάδικο, ήδη προχωρούσε στο να φτιάξει δικό του τυροκομείο. Κατάφερε να συνενώσει τους Μεσοτοπιίτες αγρότες και να αναδείξει την παραγωγική δύναμη της κτηνοτροφίας δημιουργώντας συνθήκες παραμονής των νέων ανθρώπων στο χωριό. Η φέτα Μεσοτόπου είναι πλέον ξακουστή όχι μόνο στο νησί, αλλά και στην ευρύτερη εγχώρια αγορά. Φέτος παρήγαγε το πρώτο συνεταιριστικό παγωτό στην Ελλάδα με υπέροχη ποιότητα και καταπληκτικές γεύσεις. Προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των παραγωγών και δείχνει πως όταν οι άνθρωποι είναι δουλεταράδες και προκομμένοι βρίσκουν το δρόμο της ενότητας και της προοπτικής. Μαζί με τον Αγροτουριστικό Συνεταιρισμό Γυναικών αποτελούν πρότυπα στο συνεταιριστικό κίνημα σε όλο το Αιγαίο.

Τούτος ο τόπος είναι φτωχός· ίσως γι' αυτό οι άνθρωποι σέβονται τη γη, λατρεύουν το νερό και, πατώντας στα δικά τους πόδια, έχουν ανοιχτούς ορίζοντες και δημιουργούν. Το ξεραμένο χόρτο στα χέρια των προκομμένων ανθρώπων γίνεται χρυσάφι. Ό,τι κάπκε στο Σταυρί ήταν ο κόπος των ξωμάχων, που με πείσμα μένουν και προκόβουν σε τούτα τα άγονα βουνά που περιμένουν από τις βροχές του Θεού να πρασινίσουν. Αυτό που καπνίζει ακόμη είναι η δουλειά ενός τόπου που δεν έχει πεινάσει ποτέ γιατί ξέρει να δουλεύει, ξέρει να ενώνεται και να αγκαλιάζει τους πάντες. Ετούτη η φωτιά χτύπησε αυτόν τον κόσμο, της αγροτιάς και της δημιουργίας. Μικροί και μεγάλοι ήταν στο Σταυρί. Να σώσουν ό,τι σώζεται. Να σχεδιάσουν την επόμενη μέρα. Είναι οι άνθρωποι του χωριού μας. Που δεν μιλάνε πολύ, είναι όμως σοφοί μέσα στη σιωπή τους.

Αυτός ο κόσμος, ο μικρός, ο μέγας, θα βρει τη δύναμη και το κουράγιο να στήσει ξανά τα όνειρά του. Γιατί τα όνειρα δεν καίγονται. Δεν γίνεται στάχτη η προκοπή. Πείσμα γίνεται κι αγώνας για δημιουργία. Το δάκρυ στα μάτια αυτού του κόσμου ποτίζει ξανά το δρόμο της προόδου. Σε αυτόν τον κόσμο πρέπει όλοι να σταθούμε αρωγοί. Όλοι οι Μεσοτοπιίτες, όπου κι αν βρίσκονται. Σύλλογοι και φορείς στο σύνολό τους. Η Πολιτεία πρέπει να βρει τρόπο γενναίας στήριξης. Εξάλλου κάθε ποσό που δίνεται στον Μεσοτόπο αξιοποιούνταν ανέκαθεν με τον καλύτερο τρόπο, δίχως σκιές και αμφιβολίες, όπως δυστυχώς συμβαίνει στη χώρα. Αυτός ο τρόπος χρηστής διοίκησης και οραματιστικής πολιτικής είναι και η βάση της επιτυχημένης πορείας του συνεταιριστικού κινήματος στο χωριό, όπως και κάθε συλλογικής έκφρασης σε τούτη τη μικρή γωνιά της γης. Γι' αυτό κι ο κόσμος τούτος, που έχει μάθει να μεγαλουργεί στα δύσκολα, θα τα καταφέρει και πάλι. Μια αγκαλιά δημιουργίας και έμπνευσης θα στήσει ξανά τα όνειρά του πάνω στα καμένα. Και θα είναι πιο φωτεινά και χαρούμενα, όπως ταιριάζει στα παιδιά που χέρι - χέρι σώζανε την παραγωγή. Όπως ταιριάζει σε όλες τις γενιές που δουλεύουν τούτη τη χέρσα γη και την κάνουν να καρπίζει. Όπως αρμόζει στην ήρεμη δύναμη ενός τόπου που έμαθε όλα να τα αντέχει, όλα να τα παλεύει, να χαμογελά και να προχωράει μπροστά.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Μεσότοπος

27/05/2021

Προς την Εφημερίδα του Συλλόγου «Η Αναγέννηση»

Ευχαριστήρια από τον Πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο

Ευχαριστούμε θερμά τους παρακάτω συγχωριανούς μας που βοήθησαν για τη διά-
νοιξη στη στροφή Καστρούδα και εργάστηκαν για μία ημέρα, όταν έπεσαν τα μπετά:

Παναγιώτη Πιπίνη του Γεωργίου
Γεώργιο Κωνστανταδέλλη του Ιγνατίου
Νικόλαο Βασιίλα του Δημητρίου
Ιωάννη Βασιίλα του Δημητρίου
Δημήτριο Κωνστανταδέλλη του Νικολάου
Γιάννη Καζάζη, Φαρμακοποιό
Χρήστο Βαϊελλή του Ιωάννου
Λουκά Ζαγκούλη του Κωνσταντίνου
Κωνσταντίνο Βουδούρη του Γεωργίου
Ζουμπουλή Γαβριήλ του Παναγιώτου
Ζουμπουλή Νικόλαο του Παναγιώτου
Ζουμπουλή Κυριάκο του Νικολάου
Ζουμπουλή Παναγιώτη του Νικολάου, που κουβάλησε το μπετόν με το φορτω-
τάκι του και το μπάζωμα που έκανε στη διαμόρφωση του χώρου.

Τον **Γρηγόριο Ζαγκούλη του Βασιλείου**, που μας έδωσε τη μπετονιέρα για το μπετόν και τον **Ιωάννη Βασιίλα**, που έδωσε μία μέρα τη μπετονιέρα του για το ριζίμο του μπετόν.

Τον **Ζουμπουνέλλη Γεώργιο**, για το νερό που μας έδωσε για το ριζίμο του μπετόν.

Τον **Ζαγκούλη Βασιίλειο του Δημητρίου**, για το ρεύμα που μας έδωσε για τη μπετονιέρα την ημέρα του ριζίματος του μπετού.

Τον **Καναρίδη Μιχάλη**, για την οικονομική του βοήθεια, 50 ευρώ.

Τον **Ιωάννη Κορδούτη του Κωνσταντίνου** και πάλι για την οικονομική του βο-
ήθεια, 50 ευρώ.

Το κοινοτικό συμβούλιο ευχαριστεί θερμά τον πρόεδρο της κοινότητας **Γαβριήλ Πιπίνη**, που εργάστηκε 4 ημέρες στο έργο αυτό και έκανε όλη την τεχνική δουλειά, χτισίματα, καθουπώματα.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους κληρονόμους οικογένειας **Παπανικολή**, για την παραχώρηση στο άνοιγμα της στροφής στην Καστρούδα.

Επίσης ευχαριστούμε θερμά τον **Νικόλαο Ρεπάνη του Μιητιάδη**, για την επιδιόρ-
θωση των ντους στην παραλία Ταβαρίου και την τοποθέτηση λιάστικου με μπεκάκια στην Πολιτιστική Αίθουσα για το πότισμα των τριανταφυλλιών που μπήκαν μπροστά, αφιλοκερδώς.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Γεώργιο Κωνστανταδέλλη του Ιγνατίου**, για την αγορά λιάστικου και για τα μπεκάκια για το πότισμα των τριανταφυλλιών.

Ευχαριστούμε θερμά την **Ευγενία Ταγματάρχη-Καρδάρá**, για τη δωρεά βιβλίων για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του χωριού.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Αντώνιο Σκούρτσο**, για τις εργασίες που προσέφερε και προσφέρει συνεχώς στην κοινότητα, φτιάξιμο φωτιστικών Ταβαρίου που συνέχεια έχουμε προβλήματα, φτιάξιμο υδραυλικών στην τουαλέτα του Άη Γιώργη και συνέ-
χεια όλο το χειμώνα επισκευάζει τις κεραίες επάνω στο βουνό.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Γιώργο Βακάλη του Ιωάννη**, για το κόψιμο των χόρτων στον Άη Γιώργη, αφιλοκερδώς.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Παναγιώτη Κουρή του Κωνσταντίνου**, για την επιδι-
όρθωση των παγκακίων και το βάψιμο αυτών στο Ταβάρí, αφιλοκερδώς και με δικά του υλικά.

Ευχαριστούμε θερμά τον **Χαράλαμπο Βογιατζή του Παναγιώτου**, για την επιδι-
όρθωση τμημάτων δαπέδου πηλακιδίων στο Αγροτικό Ιατρείο.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας,
Γαβριήλ Πιπίνης

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ

Ο Σύλλογος Γονέων των μαθητών Δημοτικού Σχολείου Μεσοτόπου, με αφορμή τη Γιορτή της Μπέρας, προσκάλεσε όλο το χωριό να την γιορτάσει στο χώρο του αμφιθεάτρου, όπου υπήρχε bazaar με διάφορα είδη. Λουλούδια, κεράσματα από τον Σύλλογο Γονέων και δωράκια για τις μανούιλες, τα οποία ήταν χειροποίητα σαπουνά-
κια, που έφτιαξε η **Χριστίνα Καξηρή**, την οποία ευχαριστούμε θερμά. Επίσης, θα θέ-
λαμε να ευχαριστήσουμε πολύ τον **Λουκά Βακάλη**, για το ξυλόγλυπτο που πρόσφε-
ρε στον Σύλλογο. Τα παιδάκια το διασκέδασαν, φτιάχνοντας το καθένα ξεχωριστά, μία καρτούλα για να τη δώσει στη μαμά του, με διάφορες ευχές! Η προσέλευση του κόσμου ήταν μεγάλη και τους ευχαριστούμε που για μια ακόμη φορά μας στήριξαν, παρόλες τις συνθήκες που επικρατούν.

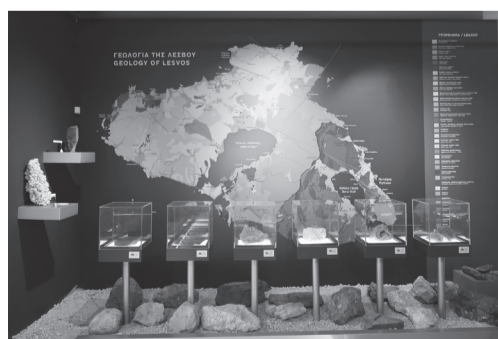

ΤΟ ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟ ΔΑΣΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΙΟΣ ΔΥΝΑΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΙΑΣΩΝ ΠΙΠΙΝΗΣ

Η Λέσβος, εκτός από την πλούσια λαογραφική παράδοση, τη γαστρονομία, τις πανέμορφες παραλίες και τα παραδοσιακά χωριουδάκια, διαθέτει ένα ακόμη δώρο της φύσης. Ένα μνημείο παγκόσμιας ακτινοβολίας: Το Απολιθωμέ-
νο Δάσος. Η πραγματικότητα όμως, είναι πως αυτό το μοναδικό μνημείο γεω-
λογικής κληρονομιάς μέχρι σήμερα δεν είχε αναδειχθεί και δεν είχε προβληθεί,
στο βαθμό που θα έπρεπε, από την πολιτεία. Την ίδια στιγμή πάντως, υπάρχουν
άνθρωποι που πιστεύουν και εργάζονται ακούραστα, εδώ και πολλά χρόνια, για
την ανάδειξή του, όπως είναι ο διευθυντής του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του
Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου κ. **Νίκος Ζούρος**.

Ιδιαιτέρως στην παρούσα δύσκολη χρονική συγκυρία, κατά την οποία η Λέ-
σβος αναζητά και πάλι τη θέση που της αξίζει, η προβολή του Απολιθωμένου
Δάσους, μοναδικού παγκοσμίως, καθίσταται απαραίτητη αλληά και επωφελής
τουριστικά, όχι μόνο για το νησί, αλλήα για ολόκληρη τη χώρα.

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου
Δάσους Λέσβου. Φωτό Ι. Πιπίνης

Το Απολιθωμένο Δάσος Λέ-
σβου, που έχει αναγνωριστεί επί-
σημα ως Παγκόσμιο Γεωπάρκο της
UNESCO, αποτελεί σημείο αναφο-
ράς διεθνώς, ενώ γύρω του συγκε-
ντρώνει πολλές και διαφορετικές
μορφές εναλλακτικού τουρισμού,
τις οποίες η χώρα θα πρέπει να
αναδείξει και να εκμεταλλευτεί
ακόμη περισσότερο.

Κατά την πρόσφατη επίσκεψη μου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Απολι-
θωμένου Δάσους στο Σίγρι, στο ξεκίνημα της θερινής περιόδου, διεπίστωσα για
μια ακόμη φορά τον ζήλο και την αφοσίωση όσων εργάζονται εκεί. Οι πρόσφα-
τες σωστικές ανασκαφές, που συνεχίζονται, έχουν φέρει στο φως εντυπωσιακά
ευρήματα, αποκαλύπτοντας στοιχεία για το υποτροπικό δάσος που υπήρχε στην
περιοχή, πριν από 20 εκατομμύρια χρόνια.

Ειδικότερα η Δυτική Λέσβος διαθέτει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης του
εναλλακτικού τουρισμού, όπως είναι ο γεωτουρισμός, ο οικότουρισμός, η παρα-
τήρηση της φύσης, η ορνιθοπαράτηρηση και ο αθλητικός τουρισμός. Η ευρύτε-
ρη περιοχή του **Μεσοτόπου** εντάσσεται μέσα σε αυτό το πλαίσιο, με διάφορους
τρόπους, καθώς ένας από τους πιο εντυπωσιακούς ηφαιστειακούς σχηματισμούς
στο νησί είναι ο ηφαιστειακός δόμος που βρίσκεται στην επαρχιακή οδό Με-
σοτόπου-Ερεσού. Επιπλέον, η Βατούσα, η Μήθυμνα, η Πέτρα και η Άγρα είναι
μερικές ακόμη από τις περιοχές που διαθέτουν σημαντικά ηφαιστειακά οικοδο-
μήματα στη Λέσβο.

Είναι πολύ σημαντικό ότι για πρώτη φορά προωθείται η προστασία και η οι-
κονομική υποστήριξη του Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, όπως και η προβολή
του σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα οφέλη για τη Λέσβο
θα είναι πολλαπλά. Πρώτα από όλα όμως χρειά-
ζεται να υπάρξει ευαισθητοποίηση και προσωπική
δουλειά από όλους όσοι αγαπάμε αυτόν τον τόπο.

Ο δημοσιογράφος Ιάσων Πιπίνης έχει καταγωγή από
το Μεσότοπο και διατελεί ειδικός σύμβουλος του
πρωθυπουργού.

-Παρακαλώ, ένα αντιπυρετικό θα ήθελα και ένα βρεφικό γάλα. Να σας ρωτήσω, ανοιχτά είστε την Κυριακή;

- Κυριακή; Όχι, όχι... Κυριακή... Συννεφιασμένη Κυριακή!!! Μοιάζεις με την καρδιά μου!!!

Σε μια τέτοια αλληλεπίδραση με τους πελάτες του φανταζόμουν τον Μπάμπη Μοσχόβη, μέσα στο φαρμακείο του, να εξυπηρετεί και να σιγοτραγουδά... Η εικόνα της φαντασίας μου πάντως παρασάγγας απέχει από την πραγματικότητα, καθώς ο Μπάμπης διαχωρίζει άριστα τα ενδιαφέροντα και τις ασχολίες του καταφέροντας να ισορροπήσει θαυμάσια ανάμεσά τους. Πώς το κατορθώνει; Μας το εξηγεί, αυτό κι άλλα πολλά, σκιαγραφώντας εν τέλει το δικό του μονοπάτι και χαράζοντας τη δική του πορεία, όπου πάνε χέρι χέρι η επιστήμη, η τέχνη της μουσικής, το πάθος της έρευνας και η συγγραφή-κατάθεση ψυχής. Όλα συμπλέκονται γλυκά και διαλύονται για να ξανασυναρτηθούν από την αρχή και να σχηματίσουν μια προσωπικότητα. Τη δική του.

ΜΠΑΜΠΗΣ ΜΟΣΧΟΒΗΣ: «ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ Η ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕ ΠΟΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ».

- Πολλοί Μεσοτοπίτες ασχολούνται με τη μουσική, επαγγελματικά και ερασιτεχνικά. Πού πιστεύεις ότι οφείλεται η καλλιτεχνική αυτή ροπή; Υπάρχει εγγεγραμμένη στο DNA; Είναι ζήτημα μίμησης; Και κατά πόσο ο ίδιος ο τόπος με την ενέργειά του ή το φυσικό του κάλλος εμπνέει τον άνθρωπο;

Αρχικά ήθελα να σε ευχαριστήσω για την ευκαιρία αυτής της συζήτησης. Πράγματι και μένα εδώ και πολλά χρόνια με έχει απασχολήσει αυτή η «υπερπαραγωγή» ταλέντων στον Μεσότοπο. Εκτός από τη μουσική και τον χορό θα προσέθετα και την ευχέρεια στο λόγο και την ρίμα που ανθεί ιδιαίτερα την περίοδο της Αποκριάς σε συνδυασμό με τα δρώμενα εκείνης της περιόδου (κουδουνάτοι, μεταμφιέσεις, σατυρική διάθεση, ξεφάντωμα, σκωπτικά τραγούδια). Επειδή έχω ασχοληθεί κυρίως με τη μουσική προϊστορία του τόπου μας, έχω καταγράψει πάνω από εκατό οργανοπαίκτες που λειτούργησαν μουσικά εδώ και 150 χρόνια, που σημαίνει κάτι πολύ ιδιαίτερο για αυτόν τον τόπο, αν σκεφτούμε ότι αναφερόμαστε σε ένα πληθυσμό περίπου 1.000 κατοίκων, (αφού στις μέρες μας είναι λιγότεροι και παλαιότερα ήταν περισσότεροι).

Όσον αφορά τους λόγους, ίσως είναι συνδυασμός όλων αυτών που προανέφερες. Το σίγουρο είναι ότι η μία γενιά μετά την άλλη παραλαμβάνει τη σκυτάλη αβίαστα έτσι ώστε να υπάρχει η συνέχεια αυτής της κατάστασης.

- Είσαι ένας άνθρωπος που στην καθημερινότητά του είναι επιστήμονας, παρόλα αυτά εκφράζεις με πολλούς τρόπους τις καλλιτεχνικές σου ανησυχίες και αναζητήσεις, από τα πρώτα νεανικά σου χρόνια ως τώρα. Παίζεις μουσική, ερευνάς και γράφεις γ' αυτήν κ.λπ. Πώς βιώνεις αυτές τις διαφορετικές πλευρές σου; Υπάρχει αντίθεση μεταξύ τους και πώς βρίσκεις την ισορροπία; Πώς οι επιλογές σου και τα βήματά σου σε οδήγησαν στο δίπολο αυτό.

Εδώ θα ήθελα να επιστημονώ ότι παρά το ότι το επάγγελμά μου δεν φαίνεται συγγενές με την τέχνη, πάντα πιστεύω ότι υπάρχει κάτι διαφορετικό στην ατμόσφαιρα, την συμπεριφορά, την προσέγγιση, που διαφοροποιεί και ίσως ανατρέπει αυτή την αίσθηση. Είναι καθαρά προσωπική επιλογή αλλαγή και ανάγκη η ενασχόλησή μου και με άλλες δραστηριότητες, παρά το ότι το επάγγελμα του φαρμακοποιού είναι ιδιαίτερα απαιτητικό. Καθημερινή επαφή με πάσχοντες ανθρώπους, συνήθως μεγάλης ηλικίας. Μοιραζόμαστε θέματα υγείας, δεχόμαστε εκμυστηρεύσεις, παράπονα, αλλαγή και την ικανοποίηση και την έμπρακτη επιβράβευση του ρόλου μας ως πρωτοβάθμιοι λειτουργοί στο χώρο της υγείας. Δύσκολο ωράριο, αρκετές ώρες επιμορφωτικών σεμιναρίων, εργαστηρίων, μεταπτυχιακών που ροκανίζουν τον ελεύθερο χρόνο. Αν σε αυτό συνυπολογίσουμε και το γράψιμο που πάντα αποτελούσε μια μορφή προσωπικής έκφρασης σε εφημερίδες και περιοδικά επιστημονικού και λογογραφικού ενδιαφέροντος, πράγματι η ισορροπία που προανέφερες είναι ένα ζητούμενο. Όταν γεννήθηκε η κόρη μου το 1997, θυμάμαι είχα αναλάβει την εφημερίδα του Συλλόγου και δε μου έφτανε αυτό, επιδίωξα να βγει και το περιοδικό ως ετήσια έκδοση. Όταν όμως υπάρχει αγάπη σε ό,τι κάνεις, δίνεις σε αυτό και έρχεται η ισορροπία από μόνη της.

Η ενασχόληση με τη μουσική ξεκίνησε στο Πανεπιστήμιο στη Θεσσαλονίκη, αγοράζοντας μια κιθάρα και σκαθίζοντας τις πρώτες νότες. Συνεχίστηκε όταν κατέβηκα στην Αθήνα μετά το στρατιωτικό μου το 1988, πήγα σε ωδείο για κιθάρα και έτυχε να συναντηθώ εκείνη την περίοδο με τον ξάδελφο Αντώνη Βασιίλα, που μας εγκατέλειψε πρόωρα. Μου έδειξε τα πρώτα κομμάτια σε ένα μπαγλαμά που μου δάνεισε. Ταυτόχρονα ξεκίνησα να τραγουδάω και συμμετείχα στις συνεσιώσεις στην αίθουσα του συλλόγου, σε άλλους συλλόγους και σε κάποιες συναυλίες-εκδηλώσεις στον Μεσότοπο και τη Λέσβο. Στα χρόνια που συνεργάστηκα στο μουσικό σχήμα

Ψαροπάρτυ 22 Οκτωβρίου 1988, από δεξιά Νίκος Νοικοκύρης, Μπ. Μοσχόβης, Αντώνης Βασιίλας, Χρήστος Καραστεφανίδης

του συλλόγου όλοι στον βαθμό των δυνατοτήτων τους βοήθησαν με τη συμμετοχή τους. Θα ξεχώριζα όμως τον Φίλιππο τον Ρέμμα που εδώ και τόσα χρόνια με τις ικανότητές του, την υπομονή και την ειλικρινή διάθεσή του για συνεργασία έδωσε υπόσταση και στήριξε τόσες και τόσες εκδηλώσεις, αφιερώματα και γλέντια. Ξέρετε, κάποια πράγματα δεν είναι αυτονόητα, πρέπει να επισημαίνονται όταν μας δίνεται η ευκαιρία.

- Η εμπειρία να παίζεις σε επαγγελματικά σχήματα πώς ήταν;

Στην Αθήνα είχαμε κάνει κάποιες εμφανίσεις σε μαγαζιά με το Νίκο Νοικοκύρη, το Γρηγόρη Βασιίλα και κάποια άλλα παιδιά. Δεν ήταν τόσο ο βιοπορισμός για μένα, όσο πιο πολύ χρήσιμη εμπειρία η επικοινωνία του μουσικού που είναι στη σκηνή και του ακροατή ή του χορευτή που είναι από κάτω. Εποχή ανέμελη, χωρίς υποχρεώσεις, με όνειρα, φιλοδοξίες. Θυμάμαι ότι ήμουν μεγαλύτερος από τα παιδιά αυτά, λειτουργούσαμε σαν παρέα και υπάρχουν μόνο γλυκιές και ευχάριστες αναμνήσεις.

Ντίσκο Αργιάν 1990, από δεξιά Νίκος Νοικοκύρης, Μπ. Μοσχόβης, Φώτης Καξηρής

Χορός των Αγιασωτών στο ξενοδοχείο Τπάνια, 1990, από δεξιά Γιάννης Δουδουνής, Ν. Νοικοκύρης, Μάριος Χασιώτης, Μπ. Μοσχόβης, Γρηγόρης Βασιίλας

- Μίλησέ μας για την έρευνα που έκανες για τους συγχωριανούς μουσικούς, Μπινταγιάλα και Πέρκο και για το νέο βιβλίο σου.

Λίγα χρόνια αργότερα άρχισε να με ενδιαφέρει η έρευνα του μουσικού παρελθόντος. Συνειδητοποιώντας τον πολιτιστικό πλούτο του τόπου μας, προσπάθησα να επικοινωνήσω με όλους τους παλιούς οργανοπαίκτες, που ήταν η μουσική γέφυρα με το παρελθόν. Είχα τη βεβαιότητα ότι δεν είχε εκμηδυνθεί η αξία και η προσφορά τους και αυτό συνεπάγεται μία μοναχικότητα. Πρώτη συνέντευξη -καλοκαίρι του 1997- ήταν με το Δημήτρη Καλαϊτζή ή Παρακοιλίωτη ή Τρομπονατζή, γιο του Μανώλη Κανιγιέ, που ζούσε στην Ηλιούπολη. Με σύστησε και βοήθησε στα πρώτα βήματα ο αγαπητός ξάδελφος Δημήτρης Χονδρέλλης.

Συναυλία, Ταβάρι 4 Αυγούστου 1990

Ο Νίκος Καλαϊτζής-Μπινταγιάλας ήταν το θέμα του πρώτου μου βιβλίου. Πήγαμε με τον πεθερό μου τον Φίλιππο Γουγιή πρώτη φορά στο σπίτι του στα Λιόσια. Από τότε συναντηθήκαμε πολλές φορές. Εκείνος μεγάλος πια έχοντας την ανάγκη να «κοινωνήσει» πράγματα και γω να μεταδώσω την εμπειρία και τη γνώση τόσων δεκαετιών. Αργότερα μου εμπιστεύθηκε ένα πρόχειρο υλικό με προσωπικές ηχογραφήσεις και εκμυστηρεύσεις, εκτίμησα την κίνησή του και προσπάθησα να του δώσω την μορφή ενός αξιοπρεπούς αφιερώματος-μονογραφίας.

Δεν θα μπορούσε να μου ξεφύγει και ο Στέλιος Καλαϊτζής-Πέρκος, που ήταν ιδιαίτερος χαρακτήρας και η σχέση του με τον σύλλογο και το χωριό πέρασε διάφορα στάδια. Όμως δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι ο καλλιτέχνης έχει περιέργη και πολύπλοκη ψυχοσύνθεση, λειτουργεί στο δικό του μήκος κύματος και είναι λάθος να θέλουμε να τον βάλουμε στα δικά μας καλούπια, επειδή μας είναι πιο βολικό στη δική μας λογική και συνήθως δεν αποδίδει.

Η συχνή επικοινωνία και αλληλογραφία είχε ως αποτέλεσμα να αποκτηθεί ένα πολύ αξιόλογο υλικό, που περιλαμβάνει και άλλους μουσικούς ή απόγονούς τους, από τον Μεσότοπο και από άλλες περιοχές της Λέσβου. Το υλικό αυτό αποφάσισα

συνέχεια στη σελίδα 7

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Χαράλαμπος Μοσχόβης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1962 και μεγάλωσε στη Νέα Ιωνία. Σπούδασε στη Φαρμακευτική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ξεκίνησε εργαζόμενος σε φαρμακείο ιδιωτικής κλινικής και υπεύθυνος πωλήσεων σε εταιρεία αντιπροσωπικών ξένων οίκων ιατρικών συσκευών κ.λπ. Από το 1991 διηγήσει δικό του φαρμακείο στη Νέα Ιωνία. Έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακό πρόγραμμα διοίκησης επιχειρήσεων για φαρμακοποιούς στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας.

Εδώ και πολλά χρόνια ασχολείται ερευνητικά με τη μουσική και τη λογογραφία της Λέσβου. Έχει αναπτύξει συλλογική δράση στο σύλλογο Μεσοτοπιτών «Η Αναγέννηση» μέσα από διάφορες δραστηριότητες. Υπεύθυνος εφημερίδας και περιοδικού, ετήσιου ημερολόγιου, αρθρογραφία, ομιλίες, οργάνωση μουσικών εκδηλώσεων, μουσικής παραγωγής (cd) κ.α. Όλα αυτά τα χρόνια αρθρογραφεί σε περιοδικά και εφημερίδες πολιτιστικού και επιστημονικού ενδιαφέροντος.

Έχει διατελέσει πρόεδρος στον πολιτιστικό σύλλογο «Πανήλεσβιακή Ένωση Νέας Ιωνίας και Ηρακλείου Αττικής».

Με τη μουσική ξεκίνησε να ασχολείται από το 1987 και συμμετείχε στο μουσικό σχήμα του συλλόγου για αρκετά χρόνια τραγουδώντας και παίζοντας κιθάρα και μπαγλαμά.

Έχει εκδώσει δύο βιβλία: «Νίκος Καλαϊτζής Μπινταγιάλας: έρωτας με τις χορδές των οργάνων», 2010, αφιερωμένο στον γνωστό δεξιότεχνη της Λέσβου και «20 χρόνια φαρμακείο», 2011, μία συλλογή άρθρων σχετικά με την υγεία, την πρόληψη και την ευζωία.

Είναι παντρεμένος και έχει δυο παιδιά.

Με τον πατέρα μου Παναγιώτη Καρδάρη συναντήθηκαν και γνωρίστηκαν, όταν ήλθε από την Αθήνα για να γίνει ο γάμος στο Μεσότοπο μετά από το προξενικό που έκανε η γιαγιά μου, Παναγιώτα Πιπίνη.

Ο πατέρας μου Παναγιώτης Καρδάρης παίζει ακορντεόν με φίλους του την εποχή του Μεσοπολέμου στην Αθήνα.

Το έτος 1945 κάνανε το ταξίδι του μέλιτος, όπως έλεγε η μαμά μου, με το καϊκι του Μούχαλου. Προορισμός η Αθήνα. Το καϊκι μετέφερε τρόφιμα, κότες, πρόβατα, κατσίκες κ.λπ. Μία από αυτές τις κατσίκες συνόδευε και τη μαμά μου. Άραξαν στο Πόρτο Ράφτη και με ένα φορτηγό, ανεβασμένοι οι γονείς μου πάνω στην καρότσα του και με όλο το φορτίο του καϊκιού έφτασαν στο Πολύγωνο. Νοίκιασαν σπίτι στην οδό Τζουμαγιάς, που τότε ήταν ένας γκρεμός. Αλλά και η Αθήνα ήταν γεμάτη χωματόδρομους τότε, που όταν έβρεχε οι δρόμοι γίνονταν ποτάμια και γεμάτοι λάσπη. Αναλογιζόταν η μαμά μου τα καλντερίμια του χωριού μας και σκεφτόταν ότι το χωριό μας είχε καλύτερους δρόμους.

Στην Αθήνα, για λόγους οικονομίας, εφάρμοζε με τη μοδίστρα την ανταλλακτική αγορά. Η μητέρα μου τής έπλεκε πουλόβερ, ζακέτες, κάλτσες κ.λπ. και εκείνη μας έραβε. Τώρα που είπα κάλτσες, θυμάμαι ότι μου είχε πει πως στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο έπλεκε κάλτσες και φανέλες για τους στρατιώτες στο μέτωπο, όπως έκαναν και άλλες γυναίκες. Επίσης έφτιαχνε εργόχειρα με τις βελόνες ή με το βελονάκι, καθώς και γλυκά και τα χάριζε όπου είχε υποχρέωση.

Το 1947 που γεννήθηκα εγώ, τα μωρά τα φάσκωναν. Τα χέρια και τα πόδια τεντωμένα και ίσια να μη λυγίζουν και τυλιγμένα με τη φασκιά σαν μούμιες. Υποστήριζαν ότι εάν δεν φασκίωσεις το μωρό, δεν ψηλώνει και στραβώνουν τα πόδια του. Πέρασαν τα χρόνια, εγώ ήμουν μεγάλη κι ακόμη φάσκωναν τα μωρά. Μία φορά έδειξε ο γιατρός στην μαμά μου πώς να με ντύνει και αμέσως το εφάρμοσε. Κι όταν με πήγαινε στο γιατρό, τής έλεγε: «να και μια μάνα που ξέρει πώς να ντύνει το μωρό της».

Όταν ήμουν μικρή, κατοικούσαμε στο συνοικισμό του Πολυγώνου. Η μητέρα μου διατηρούσε πολύ καλή γειτονία με τις Μικρασιάτισσες γειτόνισσές της. Μάλιστα η νονά μου ήταν από τα Βουρλά της Μικράς Ασίας. Μικρασιάτες ήταν και οι νονοί της αδελφής μου. Τη διέκριναν από τις άλλες Μαρίες ως η Μαρία η Μυτιληνιά. Η μητέρα μου θαύμαζε τις Μικρασιάτισσες για την ψυχική τους δύναμη, την εργατικότητα τους, την καλοσύνη τους, την καθαριότητά τους, την προθυμία τους να βοηθήσουν. Οι γυναίκες αυτές πέρασαν τόσα βάσανα. Έχασαν παιδιά, συζύγους, γονείς, αδέρφια, περιουσίες, εξαιτίας της μικρασιατικής καταστροφής. Μετά βίωσαν και το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, πείνασαν, αρρώστησαν, πολέμησαν κυριολεκτικά για να ορθοποδήσουν. Δούληψαν οι γυναίκες αυτές ως εργάτριες σε εργοστάσια, μαγειρίσσες σε εστιατόρια, μοδίστρες και πλύστρες για να συντηρήσουν τις οικογένειές τους.

Εμείς τα παιδιά παίζαμε. Τα απογεύματα η μητέρα μου και οι γειτόνισσές της συναντιόντουσαν για να γελάσουν, να ακούσει και να παρηγορήσει η μία την άλλη, να συμβουλέψει, να πουν τι φαγητό θα μαγειρέψουν την άλλη μέρα. Έτσι συμφωνούσαν να ανταλλάξουν φαγητά, αν το παιδί της μιας δεν έτρωγε το φαγητό που θα μαγειρεύε. Η μητέρα μου έλεγε ότι τα καλύτερα χρόνια της, ως προς την γειτονία, τα πέρασε στο συνοικισμό με τις Μικρασιάτισσες γειτόνισσες κι ας μέναμε τέσσερα άτομα σε ένα δωμάτιο και κουζίνα. Υπήρχε αγάπη και ενδιαφέρον για τον διπλανό σου, προθυμία για συμπαράσταση και βοήθεια.

Αντίθετα όταν κατοικήσαμε στην Άνω Κυψέλη σε πολύ μεγαλύτερο σπίτι, οι γειτόνισσες ήταν ακατάδεκτες, νεόπλουτες. Η μητέρα μου έχασε τις αγαπημένες γειτόνισσές της.

Το έτος 1945 κάνανε το ταξίδι του μέλιτος, όπως έλεγε η μαμά μου, με το καϊκι του Μούχαλου. Προορισμός η Αθήνα. Το καϊκι μετέφερε τρόφιμα, κότες, πρόβατα, κατσίκες κ.λπ. Μία από αυτές τις κατσίκες συνόδευε και τη μαμά μου. Άραξαν στο Πόρτο Ράφτη και με ένα φορτηγό, ανεβασμένοι οι γονείς μου πάνω στην καρότσα του και με όλο

Οι γονείς μου και εγώ μωρό στην Αθήνα τέλη του 1947.

Ο πατέρας μου κρατά τα αυτοσχέδια δώρα.

Στο Πολύγωνο, σε αυτό το μικρό σπίτι, φιλοξενούσαμε πολλούς συγγενείς και χωριανούς, που είχαν ανάγκη να εξετασθούν από γιατρούς, ή ώσπου να τακτοποιηθούν στην Αθήνα. Οι γονείς μου ποτέ δεν βαρυγκόμησαν. Εμένα ήταν η καλύτερή μου όταν φιλοξενούσαμε κάποιον. Η μητέρα μου έβαζε στρωσίδια στο πάτωμα, για να κοιμηθούν οι φιλοξενούμενοι και εμένα μου άρεσε αυτή η στρωματσάδα, γιατί έκανα κωλοτούμπες, πηδούσα, ξάπλωνα φαρδιά πλάτια. Θυμάμαι που όταν ερχόταν κάποιος στο σπίτι τον ρωτούσα αν θα κοιμηθεί το βράδυ.

Στο Πολύγωνο όταν κατοικούσαμε, μας επισκέπτονταν χωριανοί νύχτα, περασμένα μεσάνυχτα, χτυπούσαν την πόρτα και οι γονείς μου βέβαια τους άνοιγαν. Ήταν κρασοπατέρες και ζητούσαν να τους φτιάξει η μητέρα μου τραχανόσουπα και καφέ. Όταν κάποιος από την κρασοπαρέα δε συνερχόταν, τότε έκοβαν ένα κρεμμύδι στα τέσσερα και το ακουμπούσαν στη μύτη του. Συνήθως τότε συνερχόταν. Ίσως βοηθούσε η σπιρτάδα του κρεμμυδιού. Καταλαβαίνετε τι γινότανε, εκεί στο ένα δωμάτιο, γλέντι τρικούβεργο, αναπάντεχο, με ανθρώπους μεθυσμένους.

Μέσα στις αναμνήσεις μου υπάρχουν δύο καφενεία που συναντιόντουσαν οι Μεσοτοπιίτες. Το καφενείο Βυζάντιο, στην Ομόνοια, ήταν ιστορικό μέρος για τους χωριανούς. Εκεί συγκεντρώνονταν από κάθε περιοχή της Αθήνας για να βρουν δουλειά, να μάθουν νέα, να βοηθηθούν από άλλους χωριανούς παλαιότερους στην Αθήνα. Το άλλο καφενείο ήταν του Μπάλα στο Πολύγωνο. Εκεί συναντιόντουσαν τις αργίες, για να παίξουν πρέφα ή τάβλι, με στοίχημα ένα κέρασμα ή μια μεγάλη σοκολάτα.

Χαίρομαι που ακούω ακόμη από χωριανούς και από τα ανίψια τους καλά λόγια για τη μητέρα μου. Ήταν καλός άνθρωπος, ευγενική, κοινωνική, αισιόδοξη και προσπαθούσε να βοηθήσει τον συνάνθρωπο είτε υλικά, είτε με συμβουλή, είτε με τον καλό λόγο να παρηγορήσει.

Οι διηγήσεις της μητέρας μου για τις δυσκολίες της καθημερινότητας, την ανέχεια, τα πένθη είναι μέχρι σήμερα στο μυαλό μου. Το δυσάρεστο είναι ότι και σήμερα σε πολλές χώρες άνθρωποι βιώνουν τις ίδιες καταστάσεις λόγω πολέμων, ανεργίας, προκαταλήψεων, λόγω έλλειψης νερού και μη πρόσβασης σε γιατρούς και φάρμακα κ.λπ. Ας ευχηθούμε να αλληλέσει η καθημερινότητα των ανθρώπων προς το καλύτερο.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Στους δύσκολους καιρούς που περνάμε η συνδρομή όλων είναι απαραίτητη για να μπορεί ο Σύλλογος να συνεχίζει σταθερά την πορεία του.

Ευχαριστούμε πολύ τα μέλη μας που στηρίζουν τη συλλογική δράση και πληρώνουν τη συνδρομή τους (συνδρομή μέλους 20€, συνδρομή μόνο για εφημερίδα 15€, συνδρομή εξωτερικού 50€).

Σας υπενθυμίζουμε ότι μπορείτε να τακτοποιήσετε τη συνδρομή σας ερχόμενοι στο Σύλλογο κάθε Δευτέρα 18.00-21.00 μ.μ. (210 9707417). Επίσης μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στην Τράπεζα Πειραιώς GR16 0172 0660 0050 6604 5290 408 (Σύλλογος Μεσοτοπιτών). Παρακαλείσθε να ενημερώνετε τον ταμία, Αρτέμη Φιλιππίδη, για την κατάθεσή σας στο τηλ. 6932416314.

(Ο παλιός λογαριασμός στην Alpha Bank δεν ισχύει πια.)

ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Μεσοτοπιτών Λέσβου «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 33, ΔΑΦΝΗ, 172 34 ΑΘΗΝΑ | ΤΗΛ.: 210 9707417 FAX: 210 9762595

www.mesotopites.weebly.com | e-mail: anagenme@gmail.com

Υπεύθυνη έκδοσης: Αντζέλα Κοντού, angelakontou1971@gmail.com

Συντακτική ομάδα:

Εύα Καφετζή, Ελευθερία Κωστήντη, Δέσποινα Παναγιωτάρη,
Μαρία Παναγιωτάρη, Αρτέμις Φιλιππίδης, Ευαγγελία Χυδεριώτου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ: ΕΛ. Ι. ΚΑΡΤΕΡΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΝΙΚΑΙΑΣ 10, 104 34 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ.: 210 88.26.392, FAX: 210 88.20.655, peritechnon@yahoo.gr

Η Συντακτική ομάδα δικαιούται να συντέμνει, να τροποποιεί ή να απορρίπτει κείμενα προς δημοσίευση, ολόκληρα ή μέρος αυτών, αν είναι αντίθετα προς το καταστατικό του Συλλόγου ή τον κανονισμό της εφημερίδας και εάν κρίνει ότι μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα στις σχέσεις των μελών και στις σχέσεις με τρίτους. Όλα τα προς δημοσίευση κείμενα πρέπει να υπογράφονται από τους συντάκτες τους και θεωρείται δεδομένο ότι εκφράζουν τις προσωπικές τους απόψεις.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

- Η Χριστίνα Ράλλη του Αντωνίου (το γένος Χριστίνα Καλαμπάκα-Ράλλη) και ο Sam Perre παντρεύτηκαν στο Σίδνεϊ, Αυστραλία.
- Η Σοφία Καντανάκη (το γένος Ευθυμίας Βουρνάζου) και ο Παντελής Λημναίος παντρεύτηκαν στην Αθήνα.
- Ο Χαράλαμπος Ιωσηφέλης του Ιωάννου και η Βασιλική Κατσαρού τέλεσαν το θρησκευτικό τους γάμο στον Μεσότοπο.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Κατερίνα Σαραντίδη του Πλάτωνα και ο Χρήστος Γούλης απέκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.
- Ο Ανδρέας Πίτσας του Νικολάου και η Ειρήνη Παλιολόγου απέκτησαν αγοράκι στη Σύρο.

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

- Ο Στράτος Ιωσηφέλης και η Μαρία Κουλουμαργέτου βάφτισαν τα δίδυμα αγόρια τους στην Αθήνα και τα ονόμασαν Μαρίνο και Μιχάλη.
- Η Χρυσάνθη Ζαγκούλη και ο Βασίλης Μπάκας βάφτισαν το κοριτσάκι τους στο Μεσολόγγι και το ονόμασαν Αικατερίνη.
- Ο Χαράλαμπος Ιωσηφέλης και η Βασιλική Κατσαρού βάφτισαν το αγοράκι τους στον Μεσότοπο και το ονόμασαν Δημήτρη.
- Ο Κώστας Πιπίνης του Γρηγορίου και η Αναστασία Γαλανάκη βάφτισαν στην Αθήνα το κοριτσάκι τους και το ονόμασαν Μαρίνα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε στον Μεσότοπο η Αικατερίνη Σκομβούλη του Σπυρίδωνος.
- Πέθανε στον Πειραιά ο Νίκος Γαβρ. Ψαράς.
- Πέθανε στη Ραφήνα ο Βουρνάζος Στέλιος του Νικολάου.
- Πέθανε στην Αθήνα η Καίτη Παπασίκα-Σκαρβέλη.
- Πέθανε στην Αθήνα η Δέσποινα Γωγή του Εμμανουήλ.
- Πέθανε στον Μεσότοπο ο Δημήτριος Κωνστανταδέλης του Γεωργίου.
- Πέθανε στον Μεσότοπο η Σωτηρία Βασιίλα του Αλεξάνδρου.
- Πέθανε στην Αθήνα η Φρόσω Χαρχαλά-Καλαϊτζάκη.
- Πέθανε στην Αθήνα η Λευκή Κοντού του Ηλία.
- Πέθανε στον Μεσότοπο η Αντωνία Ζαγκούλη.

Ευχόμαστε συγχαρητήρια στις οικογένειες για τα ευτυχή γεγονότα και συλλυπητήρια στους οικείους των εκλιπόντων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

- Ο Σύλλογος «Η Αναγέννηση» ευχαριστεί από καρδιάς τη Βάνα Λουκά Βακάλη που ευγενώς δώρισε στο Σύλλογο ένα πιάνο, το οποίο εφεξής θα ομορφαίνει και θα εμπλουτίζει τις συγκεντρώσεις και τις εκδηλώσεις μας!
- Ο Σύλλογος «Η Αναγέννηση» ευχαριστεί θερμά το Νίκο Ρεπάνη του Φωτίου και το γιο του Φώτη Ρεπάνη για την τεχνική υποστήριξη και βοήθεια που παρέχουν αφιλοκερδώς στο Σύλλογο εδώ και πολλά χρόνια, αλλά και μέσα στις δύσκολες συνθήκες της πανδημίας.
- Η Χριστίνα Πιπίνη του Χρήστου και τα παιδιά τους Απόστολος και Πάνος ευχαριστούν όσους συμπαράσταθηκαν στο πένθος τους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

- Ο Γιάννης Σκαρβέλης και τα παιδιά του, στη μνήμη της γυναίκας του και μητέρας τους Καίτης Σκαρβέλη, προσέφεραν 500€ υπέρ του συλλόγου.
- Η Σκενδέρη Άννα του Ομήρου στη μνήμη πατέρα, μητέρας και αδελφού 20€.
- Ο Παπαβασιλείου Γαβρίλος του Δημητρίου στη μνήμη Βαρβάρας Σαραντίδου του Πλάτωνος και Χρήστου Πιπίνη 100€.
- Η οικογένεια Ευτυχίας Πιπίνη και παιδιά στη μνήμη του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού Γεωργίου Πιπίνη μια μικρή προσφορά στο Σύλλογο του χωριού μας που τόσο υπεραγαπούσε 200€.
- Η οικογένεια Μέλλως Δαγκλή και τα παιδιά της Γιάννης και Γρηγόρης στη μνήμη του αγαπημένου μας γαμπρού και θείου Γεωργίου Πιπίνη 50€.
- Η οικογένεια Γεωργίου και Κατερίνας Χονδρού στη μνήμη του αγαπημένου μας φίλου Γεωργίου Πιπίνη 50€.
- Στη μνήμη του Βασίλη Βαλελή από τον αδελφό του Παναγιώτη και από τον ανιψιό του και βαφτισιμίο του Αντώνη Βαλελή 50€.
- Η Ξανθίππη Βουρνάζου στη μνήμη του συζύγου της Δημήτρη Βουρνάζου 150€.
- Η Ροδούλα Ρέμμα στη μνήμη του θείου της Δημήτρη Βουρνάζου 20€.
- Ο Φίλιππος Ρέμματος στη μνήμη του αδελφού του Παναγιώτη 30€.

Εκ παραδρομής η ρίμα του αγαπητού μας Δημ. Νοικοκύρη δε δημοσιεύτηκε, όπως προοριζόταν, στο προηγούμενο φύλλο. Το δημοσιεύουμε σ' αυτό μαζί με τη συγγνώμη μας.

Βαρβάρα μας καλό ταξίδι

Θλιμμένη μέρα σήμερα απ' το πρωί μου βγαίνει Και κάθομαι και σκέφτομαι το τι με περιμένει Με πήρανε τηλέφωνο και έπαθα λαχτάρα Γιατί μου είπε μια φωνή, χάσαμε τη Βαρβάρα Ήταν ο Πλάτωνας παιδιά, αυτό το παλικάρι Έκλαιγε σαν μικρό παιδί κι έτρεμε σαν το ψάρι Τι ήες, του ήέω, φίλε μου, άσε τα παραμύθια Κι όμως μου λέει σοβαρά, αυτή είναι η αλήθεια Κοπήκανε τα γόνατα, δεν έβλεπα μπροστά μου Βουρκώσανε τα μάτια μου και χάθηκε η λαλιά μου Γιατί ήταν μες τη Βάρκιζα ζευγάρι ταιριασμένο Και μια ζωή ολοκληρη το πιο αγαπημένο Βαρβάρα, η καρδούλα σου ήτανε περιβόλι Και όσο ζούμε στη ζωή θα σε θυμόμαστε όλοι Ήσουν το παράδειγμα, ήσουν παλικάρι Μα σ' αγαπούσε ο Θεός και ήρθε να σε πάρει. Ο θάνατος είναι σκληρός μα όποιος αγαπιέται Μπορεί να φεύγει απ' τη ζωή, μα όμως δεν ξεχνιέται Εχθρούς δεν έκανες ποτέ, πολλά τα ντοκουμέντα Και είχες στον καθένα μας μία καλή κουβέντα Πάντοτε το χαμόγελο ήταν στα δυο σου χείλη Κι όλοι μιλούν για σέβανε οι συγγενείς κι οι φίλοι Όλοι θα σε θυμόμαστε, θα λέμε τ' όνομά σου Και θα 'χουμε παράδειγμα τα προτερήματά σου Καλό παράδεισο λοιπόν εκεί ψηλά που θα 'σαι Κάποτε θ' ανταμώσουμε, γι' αυτό να μη φοβάσαι.

Δημήτρης Νοικοκύρης-Σαμαράς

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕΣΟΤΟΠΟΣ

- Η Θεοδώρα και η Χριστίνα Καξηρή εις μνήμη των δικών τους 50€.

ΟΙ ΜΕΣΟΤΟΠΙΤΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

ΜΠΑΜΠΗΣ ΜΟΣΧΟΒΗΣ

συνέχεια από τη σελίδα 5

να το αναδιαμορφώσω και να αποτελέσει την επόμενη μουσική έκδοση. Μέσα από την προσωπική ιστορία καθενός οικοδομείται ένα ευρύτερο αφηγηματικό πλαίσιο μιας μουσικής πραγματικότητας, αφού πολλοί Λέσβιοι μουσικοί ξέφυγαν από τα στενά όρια του νησιού μας φθάνοντας μέχρι Αυστραλία και Αμερική. Μελετώντας παράλληλα και όλη τη σχετική βιβλιογραφία, ολοκληρώνω μια έρευνα που ξεκίνησε πριν 25 χρόνια, προσπαθώντας να δώσω τη μουσική υπόσταση της Λέσβου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, πράγμα που αποτελεί και μία πιο πλήρη απάντηση στο πρώτο ερώτημά σου. Υπάρχουν μουσικοί από ορισμένες περιοχές της Λέσβου (Μεσότοπος, Ερεσό, Παράκοιλα, Πολυχνίτος, Πλωμάρι, Βασιλικά κ.λπ.), που δίνουν μια διάσταση στο μουσικό παρελθόν του νησιού, αποτελώντας και προϋπόθεση για το παρόν και το μέλλον αντίστοιχα. Είναι ευνόητο ότι μεγάλο μέρος του βιβλίου αναφέρεται και στον Μεσότοπο, αφού από εκεί ξεκίνησε η «περιπλάνησή» μου, όπως είπαμε παραπάνω.

- Τελικά τι σημαίνει για σένα η μουσική;

Σημαίνει πάρα πολλά. Συντροφιά, έκφραση, απόλαυση αισθήσεων, συγκίνηση, κατάνυξη, αηλιά και ενθουσιασμό, ευκαιρία για γνώση και ολοκλήρωση.

- Πιστεύεις στο διαχωρισμό μεταξύ έντεχνου και εμπορικού τραγουδιού, όπως συνηθίζεται να εμφανίζεται στη δισκογραφία; Ποιο είδος προτιμάς, αγαπάς, επιλέγεις;

Οι διαχωρισμοί που αναφέρεις είναι σχηματικοί, οι κατηγοριοποιήσεις αυτές ίσως βοηθούν τους ιστορικούς. Στα φοιτητικά μου χρόνια προτιμούσα την ροκ και την τζαζ. Στη συνέχεια επειδή η φοιτητική μου ζωή στη Θεσσαλονίκη συνέπεσε με το ξεκίνημα του Νίκου Παπάζογλου (μάλιστα βρέθηκα και στην πρώτη ιστορική συναυλία στο μικρό αμφιθέατρο της Νομικής), λειτούργησε το στυλ του ως δούρειος ίππος για να εισχωρήσω στο ελληνικό ρεπερτόριο, των προγενέστερων και μεταγενέστερων τραγουδοποιών, συγκροτημάτων και στη συνέχεια στο ρεμπέτικο και το μικρασιατικό τραγούδι.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Ενοικιάζεται σπίτι 35 τ.μ. στον Μεσότοπο στην περιοχή Χωραφούδια. Επιπλωμένο, ενιαίος χώρος, σαλόνι, κουζίνα, ένα υπνοδωμάτιο, μπάνιο και αποθήκη. Τηλέφωνο επικοινωνίας 6947723013.

Έχεις μήνυμα_

Με χαμηλωμένο το φως, παρακολουθώ τις ειδήσεις στην τηλεόραση...
Αφουγκράζομαι κάθε ήχο που μπαίνει στο μισοφωτισμένο δωμάτιο.
Μα εγώ κοιτάζω το ρολόι και περιμένω ν' ακούσω τον γνώριμο ήχο που κάνει το κλειδί σου, όταν χυρίζει στη κλειδαριά...
Και τότε αλλάζουν όλα...

Σκορπιός

Γυναικεία πορτρέτα

Αφιέρωμα στις γυναίκες του Μεσοτόπου...

Η Ζοζέτ, *Josette Starck*, είναι η καλή μας φίλη από τη Γαλλία, που πάνω από τριάντα χρόνια με τον άντρα της Μπερνάρντ, τα παιδιά τους και τα τελευταία χρόνια και με τα εγγόνια τους επισκέπτονται κάθε καλοκαίρι το χωριό μας, τον Μεσότοπο. Μαζί τους οι καλοί μας φίλοι Αλέν και Μαρία-Τερέζα. Ζουν σε ένα όμορφο προάστιο του Παρισιού. Η Ζοζέτ είναι εκπαιδευτικός, συνταξιούχος καθηγήτρια αγγλικών και τα τελευταία χρόνια μαθαίνει ελληνικά και κάθε χρόνο έρχεται όλο και πιο καλοδιαβασμένη! Λατρεύουν το χωριό και τους ανθρώπους μας. Η Ζοζέτ θαυμάζει τούτο τον τόπο, που ήρεμα ανθρώπινα κι απλά πορεύεται και δημιουργεί. Κι αυτό τον θαυμασμό της τον καταθέτει με ένα ακόμη άρθρο της γραμμένο με πολλή αγάπη, αφιερωμένο στις γυναίκες του χωριού. Ευχόμαστε υγεία σε όλους τους καλούς μας Γάλλους φίλους και τις οικογένειές τους.

Όλοι μαζί στην πεζοπορική διαδρομή: Μεσότοπος-Κάμνια-Ποδαράς (2016)

Να είμαστε όλοι καλά και καλή αντάμωση!

Όσο περισσότερα χρόνια έρχομαι στον Μεσότοπο, τόσο περισσότερο θαυμάζω τις γυναίκες του χωριού! Είναι δυνατές, άξιες και δημιουργικές! Από το πρωί έως το βράδυ, δεν σταματούν. Στοργικές μπτέρες, αφοσιωμένες γυναίκες, προκομμένες κόρες, φροντίζουν με αγάπη περισσή τους ηλικιωμένους γονείς τους. Νοικοκυρές, διαχειρίζονται το σπίτι τους τέλεια, αφιερώνουν πολύ χρόνο και ενέργεια στις οικογένειές τους. Καθαρίζουν τους δρόμους μπροστά απ' τα σπίτια τους, σκουπίζουν τα νεκρά φύλλα, ποτίζουν το χώμα για να μειώσουν τη σκόνη και να αυξήσουν τη δροσιά, μερικές καλλιεργούν τον κήπο τους. Είναι εξαιρετικές νοικοκυρές και θαυμάζω την πρακτικότητά τους! Πολλή οργανωμένες, σηκώνονται νωρίς, μαγειρεύουν και φτιάχνουν σπιτικό φαγητό, δεν αγοράζουν έτοιμα γεύματα ή κέικ. Τα μενού τους είναι ισορροπημένα, ξέρουν πώς να προετοιμάζουν τα λαχανικά και γνωρίζουν με ακρίβεια τον χρόνο μαγειρέματος. Ξέρουν πώς να μαγειρεύουν τοπικά και εποχιακά προϊόντα που ψώνισαν από τον μανάβη ή έφερε ο άντρας τους από το περιβόλι. Διαφοροποιούν και σχεδιάζουν τα μενού τους ανάλογα με την άφιξη ψαριών ή λαχανικών που είναι σε αφθονία το καλοκαίρι. Για παράδειγμα, ξέρουν πώς να δουλεύουν με μελιτζάνες ανάλογα με την ποικιλία τους. Τέτοια μελιτζάνα θα χρησιμοποιηθεί σε ένα τέτοιο πιάτο. Τα μικρά κολλοκυθάκια θα είναι σε σαλάτα βραστά, μαζί με μικρές πατάτες.

Ξέρουν πώς να προσαρμόσουν τα μενού τους σύμφωνα με το θρησκευτικό ημερολόγιο: χωρίς κρέας, γάλα, αυγά πριν από το Πάσχα ή τη γιορτή της Παναγίας, το δεκαπενταύγουστο. Δεν χρειάζονται βιβλίο μαγειρικής... Γνωρίζουν τις συνταγές της μπτέρας τους, συνταγές παραδοσιακές και προγονικές. Δεν χρειάζονται ιστότοποι μαγειρικής στο διαδίκτυο, για να μάθουν πώς να φτιάξουν ένα τουρλού! Με τέχνη φτιάχνουν το λικέρ, τη σπιτική βυσσινάδα και λεμονάδα που θα προσφέρουν στους καλεσμένους τους! Ξέρουν πώς να ξεράνουν το λεμονόχορτο, τη ρίγανη, τα λευκά φασόλια, τα σπασμένα αμύγδαλα, τα ξερά σύκα, να προετοιμάσουν μαρμελάδες, γλυκό του κουταλιού.

Στις αρχές Αυγούστου ξυπνούν νωρίς το πρωί για να φτιάξουν τον τραχανά, τις «χάχλες», όπως τις λέν' στη γλώσσα του χωριού, εξαιρετική σοδειά για τον χειμώνα! Τις πλάθουν με το χέρι και τις απλώνουν να στεγνώσουν στον ήλιο. Δουλεύουν σε παρέες, φίλες και γειτόνισσες συναντιούνται νωρίς το πρωί, συνομιλούν, γελούν, ανταλλάσσουν ειδήσεις και συνταγές, μοιράζονται μεγάλες εργασίες που απαιτούν πολύ χρόνο. Προετοιμάζουν με αγάπη και υπομονή τη ζύμη και ανταμώνουν

Στη γιορτή του Λαογραφικού Μουσείου (2009)

για να φτιάξουν σπιτικά ζυμαρικά. Φορούν μια ποδιά και η καθεμιά πλάθει με τα δάκτυλα τον «φιδέ», όπως το λένε στο χωριό. Δουλεύουν ώρες, ακόμη και ολόκληρη μέρα, για να φτιάξουν αυτά τα γευστικότερα σπιτικά ζυμαρικά!

Τίποτα δεν χάνεται. Βράζουν ντομάτες και κάνουν αραιή σάλτσα, ετοιμάζουν λαχανικά και τα βάζουν στην κατάψυξη για τον χειμώνα. Οι φλούδες των λαχανικών δεν πετιούνται αλλά θα τις πάρει ο άντρας ή ο γείτονας στις κατσίκες του. Τα φαγητά μαγειρεύονται και σιγοβράζουν αργά. Η κουζίνα δεν είναι τεχνητή αλλά αυθεντική και νόστιμη. Ξέρουν επίσης πώς να αφιερώσουν χρόνο για να πιουν καφέ με τους γείτονες και τους φίλους τους, να επωφεληθούν από το δροσερό βράδυ και να κάτσουν έξω στο πεζούλι για να συζητήσουν και να επικοινωνήσουν.

Οι Γάλλοι φίλοι μας στην πλατεία παρέα με τον Ντίνο Χριστοδούλου

Επίσης πολύ μου αρέσει η εκδήλωση του «γειτονιού», που γίνεται κάθε καλοκαίρι στον Μεσότοπο. Μόλις μαθαίνω την ημερομηνία που θα γίνει, χαίρομαι και περιμένω με λαχτάρα! Είναι μια μοναδική ευκαιρία για τις γυναίκες του χωριού να συναντηθούν, να συνομιλήσουν και να μοιραστούν όλα αυτά τα κεράσματα που έχει φτιάξει η κάθε μία. Τι πανέμορφες ανταλλαγές! Τι υπέροχη στιγμή για να την μοιράζεται κανείς! Ποτέ στη Γαλλία δεν έχω ζήσει τέτοια ανταμώματα, όπου μιλάμε, τραγουδούμε, συναντούμε ξανά γνωστούς που έχουμε να τους δούμε πολύ καιρό. Εδώ έχουμε χρόνο να συναντηθούμε, να κάνουμε check in, να ακούσουμε. Στο Παρίσι ζω σε έναν κλειστό κόσμο όπου δεν υπάρχουν μεγάλες χαρούμενες συνελεύσεις. Μου αρέσει αυτός ο θόρυβος, το γέλιο, το χαμόγελο, το άνοιγμα στους άλλους. Αυτές είναι εξαιρετικές στιγμές, που δεν θα χάσω σε καμία περίπτωση και ευχαριστώ από την καρδιά μου τις γυναίκες που οργανώνουν αυτές τις πολύτιμες στιγμές ευτυχίας.

Η Ζοζέτ πανευτυχής στην εκδήλωση «του γειτονιού» κοντά στην πλατεία.

Ο γυναικείος συνεταιρισμός του Μεσοτόπου είναι ένα άλλο θέμα που αξίζει τον θαυμασμό μας! Οι γυναίκες του χωριού στεγάζονται στο δικό τους καταπληκτικό κατάστημα, διακοσμημένο με υπέροχο γούστο και φινέτσα. Μου αρέσει να πηγαίνω εκεί -στα Πλακειά- και να παρατηρώ τα διάφορα βάζα με μαρμελάδες και γλυκά κουταλιού που είναι καλά αποθηκευμένα στα ράφια: σύκο, βερίκοκο, κυδώνι, ντοματάκια, ακόμη και πατάτες! Υπάρχουν υπέροχα μπουκάλια λικέρ, βυσσινάδα, σιρόπι αμυγδαλιού-σουμάδα.

Οι γυναίκες του αγροτουριστικού μας συνεταιρισμού επί το έργον!

Τα αρτοποιήματα είναι θεϊκά: μπακλαβάς, κανταΐφι, αμυγδαλωτά πασπαλισμένα από ζάχαρη άχνη! Ακόμα τα μικρά μπισκότα, brioches, είναι νόστιμα. Οι φλορεντίνες και τα παστέλια κάνουν τους φίλους μας χαρούμενους όταν τους τα φέρνουμε στην επιστροφή μας στη Γαλλία. Είναι ένα ονειρικό μέρος για τους λάτρεις των τροφίμων, επειδή οι γυναίκες διατηρούν μαγειρικές παραδόσεις, σπεσιαλιτέ του χωριού, ψήνουν παραδοσιακά κέικ και διατηρούν μια σημαντική πολιτιστική κληρονομιά.

Εν ολίγοις, θαυμάζω όλες αυτές τις γυναίκες του Μεσοτόπου, του αγαπημένου μου χωριού, που εργάζονται αθόρυβα, ατέλειωτα και προκόβουν.

Josette Starck